

EL

MAGAZÍN

Divendres, 22 d'octubre de 2021

ECONOMIA ■

La paradoxa de la manca de treballadors als sectors de la restauració i la construcció

GASTRONOMIA ■

Tots els passos per fer els millors panellets casolans per la castanyada

MÚSICA ■

Recordant 'Parklife', el disc dels mítics Blur de 1994

ARNAU JAUMIRA

MATEU TURRÓ

"El problema de l'aeroport de Barcelona és que des de Catalunya no podem decidir res"

ENTREVISTA

MATEU
TURRÓ

“Si fabriquem els cotxes elèctrics amb carbó, no acabem de resoldre res”

Mateu Turró és doctor enginyer de Camins i catedràtic de Transport a l'Escola d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de la UPC. Director honorari del Banc Europeu d'Inversions, hi va treballar durant més de vint anys, centrat en les polítiques urbanes i de transport de la Unió Europea

**Text: Natàlia Peix
Fotografia: Arnau Jaumira**

Fa setmanes que sentim a parlar de la crisi del transport. Què està passant?

Segurament la crisi de la Covid ha posat de manifest problemes que ja existien des de fa temps. A escala global, hi ha dos temes que són especialment importants. El primer és el canvi que han patit les grans estructures logístiques, sobretot el transport que va des del llunyà Orient fins a Europa i els Estats Units, i que s'ha vist bastant transformat per les dificultats per exportar que té la Xina. Tenen un consum intern molt gran i hi ha hagut tot el problema amb els xips, que ha paralitzat moltes indústries, sobretot l'automobilística, i això ha generat un gran malestar. En paral·lel, les grans navilieres s'han associat en aliances i d'aquesta manera han aconseguit reduir força la competència. Tot això ha fet que els preus de transport des d'Orient fins aquí hagin augmentat molt. Tot un problema logístic que conflueix amb un altre problema greu als Estats Units que es manifesta des de fa temps, el de la manca de xofers de camió.

Una situació que també es produeix al Regne Unit a causa del Brexit.

Exacte, aquest problema també afecta molt el Regne Unit perquè Europa supliria la manca de xofers de camió amb empreses, però sobretot xofers, de països de l'est d'Europa. I com que tenen uns sous molt més baixos, això encara els permetia guanyar més diners. Tot aquest problema logístic global és una cosa relativament nova que ha sorprès una mica a tothom.

També veiem aquests dies un problema energètic.

Sí, aquest és un altre problema que se'n planteja de fons. Estem defensant l'electrificació com una solució a l'emergència climàtica i veiem que l'energia elèctrica que necessitem s'ha de produir d'alguna altra manera. Per ara, tenim l'energia nuclear, que sembla que tampoc ningú la vol, i Alemanya, per exemple, pràcticament ja l'ha eliminat, i les energies renovables no acaben de satisfer aquestes demandes puntuals. La crisi geopolítica del gas –entre Algèria, el Marroc...– ha provocat que el preu del gas augmentés molt i les elèctriques se'n beneficien perquè ho acaben repercutint en el rebut de la llum. Francament, trobo que és una extorsió als consumidors. Ens trobem amb un problema de CO₂ que hem de resoldre, però això mentrestant només beneficia uns quants grups econòmics, i no la totalitat.

Com ha de canviar el sistema de transport mundial per adaptar-se a aquest context de crisi climàtica i de canvi en les fonts d'energia?

Si el que fem és tenir cotxes elèctrics i els produïm amb carbó, que emet CO₂, no acabem de resoldre res. És més fàcil eliminar el CO₂ de les fonts fixes, per exemple de les centrals de carbó o de petroli, que es tanquen o que ja existeixen mecanismes per segrestar el carbó perquè no emetin el diòxid de carboni a l'atmosfera. Això és més barat que reduir el CO₂ que emeten els avions o els vehicles. Aquest tema s'ha d'abordar des d'una òptica d'eficiència, de veure on és més fàcil reduir el carbó. Això no vol dir que el transport no hagi de fer els deures, n'hi ha molts a fer. Entre ells, per exemple, que va pujant la mitjana d'edat dels vehicles a Espanya i ja supera de mitjana els 13 anys. Això vol dir que tenim més vehicles vells.

I contaminen més...

I emeten més CO₂. És molt important, per tant,

“El problema de l'aeroport de Barcelona no és la Ricarda, és que depèn d'una associació estatal que és Aena i nosaltres des de Catalunya no podem decidir res”

Fa quaranta anys que se sap que els peatges s'acabaven i fa deu anys que hi ha un grup d'experts que treballa amb la Generalitat pel tema dels peatges. Però no s'ha fet res perquè la preocupació pel curt termini impedeix trobar solucions. Hem arribat a una situació que és un problema, perquè l'aixecament dels peatges ha coincidit amb la reactivació econòmica i ens trobem uns nivells de congestió que ja s'havien previst.

Hi ha hagut més cues després d'aixecar les barres que abans.

Sí, i la gent es queixa. Encara aquesta setmana una persona em deia que era millor quan hi havia peatges perquè almenys es podia circular i ara no. Aquest tema té una certa complexitat, jo sempre he recomanat, i els dirigents catalans ho saben, que cal pagar per l'ús, que la gent que més utilitzi el vehicle privat pagui per la utilització de tota la xarxa bàsica, perquè això ens permetia fer polítiques de distribució.

I els diners que se'n recaptin, on s'han de destinar?

Aquests que proposem són peatges molt més baixos que els que teníem abans. Van de dos a cinc o sis cèntims per quilòmetre. És bastant diferent dels que havíem pagat fins ara. En tot cas, el que és important és que si es paga per la utilització de la xarxa, s'agafa consciència que s'ha de fer servir el mínim possible el vehicle privat, i l'altra és perquè això serveix per pagar les infraestructures, sobretot el manteniment, perquè en aquest moment el manteniment l'hem de pagar entre tots amb els nostres impostos utilitzem o no el vehicle. Hem de decidir políticament com es paguen les coses, però per això hi ha d'haver un marc consensuat si és possible entre la majoria de partits de quin ha de ser el nostre model. Europa ens ho diu clarament, que s'ha de pagar per la contaminació i la utilització.

Una altra qüestió d'actualitat a Catalunya vinculada al transport, en aquest cas de passatgers, és la suspensió de l'ampliació de l'aeroport del Prat per les desavinences entre el govern català i l'espanyol, amb la preservació de la Ricarda com a centre del debat, i també amb mobilització ciutadana. Quina és la seva opinió?

Jo no soc un gran expert en aeroports, però la meua opinió coincideix amb la de molts experts que han treballat en el tema. A Catalunya, el problema no és de la Ricarda. El tema és perquè l'aeroport de Barcelona depèn d'una associació estatal, que és Aena, i perquè no podem decidir nosaltres el que volem fer. En el cas del port i l'aeroport s'ha d'analitzar que es prenen decisions en funció dels poders fàctics espanyols. Evidentment ells estan a favor que Barajas sigui el gran *hub* intercontinental espanyol i des de sempre han intentat impedir que Barcelona es convertís en un gran aeroport. El que passa que la realitat és la realitat. No hi ha cap ciutat a Europa on hi hagi un port i un aeroport tan important i tan a prop l'un de l'altre, i que al darrere hi hagi un darrere país tan potent com tenim a Catalunya. Això és una cosa única i això és

preveure una ràpida renovació del parc automobilitic i, per altra banda, avançar en les tecnologies. Unes tecnologies que no són només el vehicle elèctric, hi ha altres possibilitats també molt interessants. El tema de l'hidrogen és possiblement un dels que cal plantejar-se més perquè és el més semblant al que tenim i podríem fer-hi anar molts vehicles, sobretot els que necessiten grans potències, com els vaixells, perquè l'hidrogen s'hi adapta molt bé, mentre que en el vehicle privat potser relativament. Però als Estats Units estan fent biodièsel que contamina una cinquena part amb gasos i produeix molt menys diòxid. Vull dir que potser trobem solucions que no són exactament l'electrificació. Tot avança molt en paral·lel, jo confio que amb l'empenta que li estem donant des del sector públic aconseguirem que la tecnologia avanci ràpidament cap a solucions.

Hi ha prou polítiques de transport a escala europea i estatal?

Crec que no. Tenim un sistema polític que està molt condicionat pel supercurt termini. Ara, estem mirant com resollem el problema dels maquinistes de Renfe i sembla que no hi hagi cap més problema. Aquest problema és molt més ampli i és de com s'aborda el ferrocarril i com es liberalitza el transport ferroviari, que és un tema pendent des de fa anys. Aquesta és una política que ha vingut marcada per uns *lobbies* molt potents: com que els polítics es dediquen a gestionar a molt curt termini ells ho fan a llarg termini, amb polítiques que potser no són les més adients per a la gent.

Els vehicles han de pagar per utilitzar les infraestructures viàries? S'ha donat la circumstància que a Catalunya en aquestes últimes setmanes s'han aixecat barreres de peatges perquè s'ha acabat la concessió, però alhora la Unió Europea pretén que s'aboni un tant per ús de vies d'alta capacitat.

el que hauríem de potenciar. I si juguen a fer-nos veure que invertiran en un projecte que ni tan sols està definit i si posen el tema de la Ricarda per provocar... No és necessari ampliar la pista d'aquesta manera. És una manera de dir, com sempre, els catalans es discutiran entre ells i nosaltres continuarem fent el que voldrem i ampliarem Barajas.

En el tren hi ha marge de creixement de cara al transport de mercaderies?

Aquí hi ha una visió molt esbiaixada del ferrocarril. Serveix molt per molt poques coses, però no és el mitjà de transport universal. El mitjà de transport universal és la carretera, que pot arribar amb poca infraestructura a tot arreu. Si hem de construir ferrocarrils com alguns proposen per anar a la Seu d'Urgell, això és ridícul perquè té uns condicionants tècnics de pendents, radis de curvatura que fa que sigui molt car –s'han de fer molts túnels, molts ponts...– que només compensa si hi ha molt trànsit. Si ho traduïm a les mercaderies, aniran per ferrocarril quan els volums de tràfic siguin molt grans. Això passa en els grans ports, algunes fàbriques i si fóssim capaços de concentrar molt tràfic a unes plataformes logístiques potser es pot fer. Però això és poca cosa, perquè en particular en el corredor mediterrani a Catalunya tenim petites i mitjanes empreses que fan trameses molt petites i el que volem és que vagin de porta a porta. Per anar amb ferrocarril, el cost de portar-ho i treure-ho de les dues terminals és gairebé tan gran com el transport global. Hem de ser raonables. Per altra banda, hi ha una nova tecnologia dels camions que s'estan electrificant i ja existeixen autopistes ferroviàries que tenen uns camions que agafen electricitat mentre circulen, tenim conducció automàtica i semiautomàtica amb grups de camions, també tenim *mega-tracks*, camions enormes que es comencen a veure per les autopistes... Tot això fa que els ferrocarrils, si no és amb aquestes condicions que deia, no siguin competitius. Si a sobre s'hi afegeix que la gestió ferroviària, tradicionalment en mans d'empreses públiques, ha estat catastròfica, veurem que les possibilitats són molt petites. Només ha crescut als despatxos, ha crescut en carretera i no el ferrocarril, perquè és una tecnologia molt antiquada i difícil de gestionar, que només serveix per a casos molt concrets. Té un futur molt limitat, i quan volen augmentar les línies s'ha de mirar amb molt de compte i estudiar amb molt detall per la facilitat amb què hi ha dispendi. I no parlem de la xarxa d'alta velocitat espanyola, que és ridícula per la gran quantitat de diners que s'han llençat. Hem de ser conscients i estudiar-ho amb calma, mirar l'eficiència i mirar els aspectes mediambientals d'ara i demà, perquè són inversions a molt llarg termini on segurament els vehicles no contaminaran com ara.

El corredor mediterrani acabarà sent una realitat?

Sempre l'he defensat com un corredor multimodal, ja el tenim, ha existit sempre des dels romans. Han aconseguit els *lobbies* ferroviaris, sobretot, que tothom parli d'un corredor ferroviari, que només podria tenir sentit pels grans ports: Barcelona, València o fins i tot Tarragona... El problema que tenim és que a França no li interessa que els nostres grans ports enviïn mercaderia cap al nord d'Europa, perquè ells defensen Marsella. Hem de ser-ne conscients, aquí no podem invertir molt mentre allà no facin els deures. Pensem que en aquests moments només entre el 2% i el 4% del trànsit que travessa els Pirineus és del ferrocarril, que tenim un túnel nou que no es fa servir, no hem canviat l'ample de Figueres a Portbou, que és la solució més elemental per poder portar trànsit directe cap a França. No tenim un trànsit potencial per fer tantes inversions ferroviàries com alguns pretenen. És millor fer petites inversions, que els trens siguin més llargs, que la compatibilitat amb Rodalies pugui funcionar. S'ha de ser modest i analitzar amb detall tot el tema ferroviari, i pensem que el corredor és multimodal, amb plataformes logístiques, carreteres, corredor digital... tot això és el corredor mediterrani.

OPINIÓ

Carles Duarte

Lisa Fittko: audàcia i compromís

Edicions del Reremús acaba de publicar el llibre de Lisa Fittko *La meva travessia dels Pirineus*. No es tracta ni d'una obra de ficció ni d'un estudi històric, sinó d'un llibre de memòries, construït a partir dels records de l'autora i de les anotacions que ha conservat del període sobre el qual ens aporta el seu impressionant testimoni. De família jueva i casada amb un periodista alemany crític amb el nazisme, la seva vida queda marcada per la persecució de Hitler als jueus i als dissidents, la seva experiència trasbalsadora a la França tutelada pels nazis, la seva implicació en el pas clandestí de persones amenaçades a través d'un pas que duia de Banyuls a Portbou i el seu exili primer cubà i després nord-americà. *La meua travessia dels Pirineus* ens parla de coratge i de solidaritat, de risc i de compromís, d'un esperit rebel amb una determinació indefallent que actua des d'uns valors humanistes i un alt sentit de la responsabilitat social. Al llarg de les pàgines del llibre, hi apareixen des d'intel·lectuals com Hannah Arendt, amb la qual Lisa Fittko va coincidir al camp de concentració de Gurs, fins a figures tan sinistres com Adolf Eichmann. Però tot el volum és ple de personatges interessantíssims, des dels veïns de Banyuls, que s'expressen habitualment en català, que reivindiquen Aristides Maillol, que acullen i ajuden el matrimoni Fittko, que hi durà a terme una preciosa labor humanitària, fins a alguns militars o funcionaris francesos avergonyits d'un armistici amb un arti-

cle 19 que preveia el lliurament a l'Alemanya de les persones que el règim nazi reclamés. Cal agrair, a més, l'admirable traducció que ha fet de l'obra Anna Maria Corredor, del tot convincent i encertada, i l'excel·lent introducció de Pilar Parcerisas, que ens ajuda a situar-nos de ple en el context i el contingut de l'obra. Amb l'esclat de la II Guerra Mundial, a França, tot i haver fugit de Hitler,

Lisa és considerada estrangera enemiga i enviada al camp d'internament de Gurs. Amb la invasió alemanya de França, la situació es torna confusa i Lisa ho aprofita per fugir del camp i retrobar-se amb el seu marit. Tots dos s'ocuparan de fer passar un centenar de fugitius per la Serra de l'Albera, incloent-hi Walter Benjamin, que s'acabarà suïcidant a Portbou, fins que el març de 1941 Pétain fa un decret que determina l'evacuació de tots els estrangers de les zones fron-

De família jueva i casada amb un periodista alemany crític amb el nazisme, la seva vida va quedar marcada per Hitler

teres i Lisa i Hans Fittko han de marxar de Banyuls. Es traslladen a Cassís, on viuran la invasió alemanya de Rússia i l'ordre de Pétain d'empadronament obligatori dels jueus. Aconseguiran un visat per anar a Cuba, però abans vetllen perquè els pares de Lisa no es quedin a la zona ocupada, sinó a la França de Pétain, on, protegits per una xarxa solidària, resistiran fins a la fi de la guerra. La lectura del llibre resulta una experiència apassionant. Hi resseguim amb admiració la trajectòria de Lisa i el seu marit fins que arribaran a Cuba.

Eduard Roure

BADLANDS

Punts d'inflexió

El vermut solar envoltat d'amics o parents. Les pizzas casolanes de divendres al vespre. El vent de la tarda d'estiu a la pell quan surts de la piscina. Una afrau verda de muntanya. El rierol que la travessa i la canta. Excavar forats a la sorra humida de platja amb l'ungla d'un peu. Els primers acords d'harmònica a *Thunder Road* de Bruce Springsteen. Les *Variacions Goldberg* de Bach, emergint entre les espatlles encorbades de Glenn Gould. L'esclat de llum d'un penya-segat quan gires el revolt i penses en *Into The Mystic*, de Van Morrison. L'últim concert de Mishima als peus de la Seu Vella. La intuïció que ens necessitem. L'antic alumne que et saluda efusivament pel carrer, per damunt el marasme dels anys transcorreguts. La mirada verda d'ella que els anys no deixen envellir. Una sol·licitud de petó encara. La mirada còmplice d'un fill. El somriure furtiu d'una filla. Un braç urgent que et vol retenir a la vora

del llit. Un petit bol amb fruits secs i una cervesa. La lluna dalt del pany de cel que deixen dos arbres. La veu dels arbres, de nit i de dia. Una olor imprevisible i reveladora, d'herba tallada, de fusta. Els poemes en prosa de Baudelaire i l'*spleen* i la tarda morta que no saps com omplir, però que ompliràs. Completar la tetralogia estacional d'Ali Smith, de la tardor a l'estiu. Un poema rellegit per casualitat mentre fulejaves desmenjadament, de Vinyoli o Màrius Torres o Dickinson. L'esquena contra el respall dur de la cadira de la terrassa per llegir. L'esquena contra el sofà tou per llegir. Mig vas de vi rosat i fresc mentre vagareges pel catàleg de Filmin. El samurai Sanjuro al fons del carrer fumós i desert de Yojimbo. El doctor Givago enmig d'un prat a vessar de flors grogues. Gordie de *Stand by Me* mirant el cérvol mentre els seus amics dormen. Retrobar un amic de l'adolescència. Quedar efectivament, encara

que no t'ho creguis, amb aquell amic de l'adolescència. Un sopar de festa major. Planificar amb un any d'antelació un viatge excessiu i boig que no faràs. Els somnis que se'n desprenen a les nits.

Un estiu que s'acomiada i una tardor que irromp com un amant lènguid i avinent. L'agraïment callat i evident d'algú que té la gosadia d'estimar-te. Identificar la gent que té la gosadia d'estimar-te. Mitja pàgina escrita que et sembla ben acabada. La sensació que en saps ni que sigui una mica. La sensació que t'ha sortit bé una classe, i un alumne t'ha escoltat mentre llegies. La sensació que una frase teva s'ha clavet al cor del teu neguit i potser al dels altres.

La sensació perillosa però reconfortant de trobar un sentit. Fer una llista dels moments de plenitud del passat. Trobar la idea per a l'article. Acumular postals i records i versos. Acabar un recordatori per als dies de la claudicació i el naufragi.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

ETA i el llarg camí per a la superació

Es compleix una dècada del final de l'organització terrorista basca. Vist des d'avui, sembla mentida que un sector tan ranci del nacionalisme basc engendrès una organització armada que va assassinar 864 persones, que en va ferir milers i que va portar al patiment una bona part de la ciutadania basca i espanyola durant cinquanta anys. Va provocar, a més, un esquinçament de la societat basca que avui només s'ha superat d'una manera aparent. Una normalitat que no és tal. Caldrien moltes més dècades, molts més gestos i força més penediments perquè això sigui possible. El primer pas era acabar amb la violència, amb els assassinats i amb la seva miserable justificació, però per refer-se d'aquestes ferides, de la gran quantitat de solcs a la pell creats de manera tan intensa i durant tant de temps es requereix que els botxins reconeixin les víctimes però, especialment, que la societat que va reaccionar al fenomen amb tebiesa quan no va mirar ostentament cap a una altra banda reconegui també la seva equivocació. Si la immensa ferida no es drena convenientment, difícilment es desplegarà una societat sana, plenament democràtica. El terrorisme basc va néixer de les vel·leïtats emancipatòries de la dècada dels seixanta, producte de lectures mal digerides sobre les bondats de la violència revolucionària que va conrear una esquerra imbuïda de plantejaments anticolonials que a l'Europa Occidental estaven fora de lloc i resultaven patètics. Tenien l'empara de les sagristies i pretenien justificar la seva opció per l'existència de la dictadura franquista, cosa que els va reportar simpaties i a vegades complicitats d'una certa cultura d'esquerres espanyola i catalana. Una barbaritat que pagaria molt cara, ja que serviria de coartada i justificació d'unes accions armades que, no ho oblidem, es van produir de manera molt dominant i aclaparadora ja en temps de democràcia, precisament per fer entrar en crisi aquest règim. No hi ha estratègia armada que sigui mai justa ni accepta-

ble, però quan es va optar per allò que se'n va dir "socialitzar el sofriment" es va fer un pas especialment profund i miserable. Tothom podia ser víctima i es tractava, justament, de generar el major sofriment possible creient que així s'aconseguiria derrotar l'Estat. Difí-

El mal va molt més enllà d'aquells que han fet servir les armes, abasta la part de la política que construeix el discurs basat en el terror

cil d'oblidar Hipercor, l'atemptat de la caserna de Vic, Miguel Ángel Blanco o bé el significat especialment dolorós i cínic d'acabar amb la vida d'Ernest Lluch.

Després del retrat novel·lat de tot plegat que fa Fernando Aramburu amb la magnífica i colpidora *Patria*, poques coses es poden afegir al que tot això va significar en una societat que quedaria marcada i condicionada per sempre. El reduccionisme pueril, les misèries i mal-

dades sobre les quals s'assenta l'estratègia terrorista d'ETA i el món *abertzale*, la pobresa mental del discurs identitari i l'absolut menyspreu pels valors de respecte i inclusió que haurien de ser inherents al mateix concepte de societat. El mal ni comença ni acaba en aquells que han fet servir les armes. Va molt més enllà i abasta aquella part de la política que construeix el discurs i l'estratègia basada en el terror, l'angoixa i la pràctica de la violència. Al capdavant, ETA no era més que el braç armat d'una estructura política que ara fa veure que això no anava amb ells, que només eren espectadors o com a molt intermediaris. Té a veure, també, amb aquella part de la societat que justificava en nom de veure a saber quina idea de país el fet que, com deia el cínic Xabier Arzalluz, cal que alguns moguin l'arbre perquè els altres en puguin recollir els fruits. La versió aprofundida de l'autonomia basca descansa sobre aquest principi. El concepte de *rendibilitat* política del terrorisme ha fet molt mal a Euskadi i per extensió a tot Espanya. Per sort, les còpies que es van fer fora d'allà van quedar només en intents maldestres. Massa gent, fos per por o per comoditat, no va fer costat a tots aquells que van haver de conviure amb el terror i que van poder sobreviure en un simulacre de llibertat reclosos en la protecció policial i havent de mirar els baixos del seu cotxe cada matí. Por de morir i alhora haver de suportar l'abandó i l'ostracisme de gran part dels seus conciutadans. Superar això requereix de molt temps a més de la voluntat de no oblidar-ho. Substanciar-ho i fer retrobar de nou tota la societat requereix que els culpables, tots ells, reconeixin l'error tot mirant els ulls de les moltes víctimes. La societat actual basca sembla haver abaixat el teló de l'oblit sobre el tema. Els joves actuals, quan són preguntats al respecte, no saben gairebé de què se'ls parla. Impera la desmemòria. No sembla aquesta la millor cura per tal d'aconseguir que no es torni a repetir. Mai més.

**EXCLUSIU
PER A
SUBSCRIPTORS
D'EL 9 NOU**

A partir d'ara,
teniu accés directe a

**L'HEMEROTECA
HISTÒRICA**

Entreu a el9nou.cat/historic-hemeroteca
un arxiu documental molt valuós
al vostre abast

Totes les notícies
des de
1978

Si encara no sou subscriptors, truqueu al **93 889 49 49**
o entreu a el9nou.cat/subscribe

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Víctor Palomar

El relat d'un segrest colpidor

Acostumats a ser vistos com aquells a qui només els agrada el morbo o a veure com la seva feina és considerada com a menor dins les redaccions, els periodistes de successos han vist en l'èxit de la sèrie de Carles Porta *Crimis*, tant en el seu format televisiu com radiofònic (ara amb Premi Ondas inclòs), una manera de ser reconeguda la seva feina. Me'n feia adonar la redactora d'*El Punt Avui* Tura Soler, una de les millors periodistes de successos de Catalunya i qui millor va informar del segrest de la farmacèutica d'Olot Maria Àngels Feliu. No és estrany que el seu nom aparegui en més d'una ocasió en el llibre del director de l'exitosa sèrie de TV3 *La farmacèutica. 492 dies segrestada*. Ella és la primera persona que em va parlar de les sospites que hi havia per part dels investigadors d'un agent de la policia local d'Olot o que em va portar a buscar el *zulo* a la zona de Sant Pere de Torelló abans que la policia resolgués el cas.

Tal com ja va fer en els anteriors llibres, com *Fago* o sobretot *Tor. Tretze cases i tres morts* (tots ells editats per La Campana), Carles Porta no només es limita a fer una àmplia i minuciosa recerca dels casos que han marcat la crònica negra dels últims anys –des de la lectura del sumari, les declaracions en els judicis, entrevistes als protagonistes i compilació d'articles i publicacions generades– sinó que el que té més mèrit de tot plegat és la seva capacitat de presen-

tar-ho en un relat que enganxa el lector de la primera a l'última pàgina.

En el cas de *La farmacèutica. 492 dies segrestada*, les 314 pàgines del llibre no només permeten fer-se una idea del que va haver de viure Maria Àngels Feliu durant un any i quatre mesos en un cau de reduïdes dimensions, ple d'insectes i humitats i on ni tan sols es podia posar dreta, sinó també la ineptitud dels seus raptors que va fer que el captiveri s'allargués més del que havien previst, els errors de la investigació que van portar dos innocents a presó i a donar

per morta la farmacèutica o la descoordinació dels cossos policials que va fer que es trigués més de sis anys a detenir els autors, quan algunes pistes haurien pogut posar fi al rapte sense el llarg patiment de Feliu. Tot i que s'havien publicat altres llibres sobre el cas –*Estampes del segrest d'Olot*, editat pel diari *El Punt*; *Olot. Crònica d'un segrest* (edicions Xandri), i *Segrest legal. La meua versió del segrest d'Olot* (autoeditat per Joan Casals)–, el de Porta és el més complet dels publicats fins ara.

LA FARMACÈUTICA. 492 DIES SEGRESTADA

Autor: Carles Porta
Editorial: La Campana
Any d'edició: 2021
Nombre de pàgines: 314

Anna Ruiz Mestres

D'ardiment et de cortesia...

Jaufré consta de 10.956 versos, probablement escrita entre 1272-1274 i dedicada a Jaume I. Primera novel·la a la corona catalanoaragonesa, embolcallada de la lírica trobadoresca fins llavors.

És un luxe literari la traducció de l'occità al català i l'estudi d'A.M. Espadaler, que ha fet una tasca ingent que acomboia el lector vers nous coneixements d'una literatura a la qual potser no està habituat. I l'introdueix a un lèxic desconegut. El prefaci, el postfaci i de manera especial les notes mostren la saviesa i la tasca aclaparadora que permeten entendre i admirar l'obra.

En desconeixem l'autoria, però en el text queda clar que un primer autor l'acaba i un segon la modifica.

Jaufré és una divertida novel·la d'aventures cavalleresques, que mostra el coneixement que hi havia de la literatura artúrica a les nostres terres.

És, però, una història irònica, paròdica, amb final feliç, propera a la comèdia. Aspectes que la poden fer atractiva per a un lector del segle XXI.

Ambientada a Carduel, la cort del rei Artús, Jaufré cercarà aventures, ens portarà a paratges desconeguts, perillosos, a *locus amoenus*, on trobem: fonts –de vegades màgiques–, ocells –de vegades estranys–, etc.

El protagonista, el cavaller Jaufré, fill de Doon, cavaller de la Taula Rodona, simbolitza els valors de la cavalleria i el bé, que s'enfronta a Taulat, imatge del mal, proper al Mordred de la mitologia bretona. La dama, Brunissenda, respondrà als cànons de la bellesa medieval (blancor, rosades galtes, bondat...). L'amor d'ambdós serà més proper a l'amor cavalleresc que a l'amor cortès. No podem oblidar la presència dels epítets èpics que ens ajuden a perfilar els personatges principals *Jaufré, el del coll gallard...*, *Brunissenda, la bella...*

La comicitat la trobarem en escenes com la del rei Artús penjat de les banyes d'un bou en un precipici i els seus nobles cavallers despullats perquè caigui en un tou de roba, o en els contrastos que recorren el relat.

Escrita en versos octosíl·labs de rima aparellada, l'autor es dirigeix a un públic oïdor. Les repeticions volen ressituar i captar-ne l'atenció, com ho feia Ramon Muntaner amb l'emblemàtic: *Què us diré?*. Ho veiem en com el rei pregunta per Jaufré, o en les presentacions, o en algunes referències a Déu, amb un to de pregària, etc. I també cal ressaltar la comicitat que respira l'obra.

Amb l'amor apareixen els tòpics trobadorescos: la *dubitatio* de Jaufré, *l'alba*, *la presó d'amor*, *mort per amor...*

L'exageració, de gestes i sentiments, ratlla la comicitat, i ens fa pensar que vol parodiar una literatura que no acaba d'atraure l'occitana com ara els soliloquis dels amants que respiren una certa ironia, lluny de la seriositat de la novel·la de Bretanya. En fi, una novel·la apassionant, poc coneguda, que heu de descobrir.

JAUFRE

Autor: Anònim
Traducció i estudi: Anton M. Espadaler
Editorial: Barcino
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2021
Nombre de pàgines: 783

NOVETATS EDITORIALS

'Aquitània'
Eva G. Sáenz de Urturi
Columna

Ara que s'ha entregat el Premi Planeta de 2021, amb tota la polèmica i rebombori mediàtic que l'acompanya, es publica la traducció catalana de la novel·la guanyadora a l'edició de l'any passat. Un *thriller* d'ambientació medieval que arrenca l'any 1137, amb l'assassinat a Compostel·la del duc d'Aquitània, llavors la regió més cobdiciada de França.

'El ball dels morts'
Care Santos
Fanbooks

Un altre *thriller* d'ambientació històrica, en aquest cas pensat sobretot per a lectors joves, i de la mà d'una autora tan coneguda en aquest àmbit com Care Santos. A *El ball dels morts*, la jove reina Isabel (Isabel II) sent que no pot confiar en ningú del seu voltant. El destí la farà trobar amb una lladre de tombes, la Lília, i un orfe, en Fidel.

'Els germans Cabot'
David Cordero
La Campana

“El nostre Far West comprèn les terres del Sud, les Terres banyades pel gran riu, i també a Ponent, la Terra Ferma fins als Pirineus. Al nostre Far West hi ha vinya, oliveres, cereals, alguns animals i arbres fruiters”, diu l'autor. Aquí viu la Míriam Cabot, vídua amb quatre fills, que mor i els deixa la consigna que estiguin sempre units.

'Llengua i república'
Grup Koiné
Nexum Ed.

El Manifest del grup Koiné sobre el català, promogut per l'associació Llengua i República, i presentat el març del 2016, va crear impacte i polèmica. Els seus autors responen aquí amb arguments els atacs que han rebut durant quatre anys. Un llibre que farà possible continuar el debat, però ara sobre bases de discussió sòlides.

'Estripar la terra'
Pol Dunyó
Raig Verd

En defensa del consum de proximitat, de les varietats locals i de la sostenibilitat ambiental, Pol Dunyó i Ruhí crida a una consciència individual i a una acció col·lectiva en favor del món rural. L'autor és pagès agroecològic i treballa actualment les seves terres utilitzant només la tracció animal. Els tuitaires el coneixereu per @turodenrompons.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Plaça de Calders

“ La plaça

La plaça és un espill amb cent mirades, és el buc d'una nau oferta al vent, àmbit de llum pigat per les ventades, baga que nua l'est amb el ponent;

un entresolc cenyit per les teulades, un seti on reposar del marriment, un baterell damunt de les clotades, un formigueig amb veu i pensament;

És un tenell en l'arbre de la vida, era on batre el record i la mentida, solell i obac en una sola font;

vitral·l de verds i beix que hi fan florida, pubilla i fadristern, mestressa i dida; la plaça és Calders viu: és el seu tron. ”

Josep Fàbrega

AUTOR
Josep Fàbrega
i Selva
(1947)

OBRA
'Postals de Calders'
Ajuntament de
Calders, 2004

INDRET
Plaça de l'Església

MUNICIPI
Calders
COMARCA
Moianès

Josep Fàbrega (Súria, 1947) resideix a Calders. Va començar la seva trajectòria literària publicant *Postals de Calders*, d'on extraiem aquest sonet que proposem per ser llegit a la plaça del poble. L'han anat seguint una sèrie de títols publicats associats a diversos premis literaris. A més, és autor de diversos poemaris no publicats, però també reconeguts en certàmens.

TONI XUEC (WIKIMEDIA COMMONS)

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

195

 CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA
CNL D'OSONA

LÈXIC

Bells indrets (I)

Els topònims solen descriure els indrets als quals donen nom, ens aporten informació sobre com és o com era aquell lloc, o què hi havia (per exemple, les *rovires* ens indiquen que hi havia roures). O almenys ens diuen com es percebia que era el lloc en qüestió en el moment en què se'l va batejar. Com que la toponímia és un camp inabastable per a aquest raconet, avui i les dues setmanes que venen ens centrarem només en els topònims que descriuen un indret com a lloc bell, maco, bonic.

Comencem per *Bellver*, que vol dir 'bell veure' en català antic; el topònim més conegut de tots és en una comarca del nord: Bellver de Cerdanya, situat dalt d'un turó, a la riba esquerra del Segre, té unes vistes magnífiques. És

conegut també el castell de Bellver, de Palma, que és en un pujol cobert de pins, dominant la costa. Tornant a Catalunya, tenim un Bellver d'Ossó, poblet agregat al municipi d'Ossó de Sió (Urgell), i una antiga capella de Santa Coloma de Farners (Selva), on era venerada la Mare de Déu de Bellver. I no podem oblidar el Bellver, mas restaurant de Tagamanent, al pla de la Calma. N'hi ha més, però no acabaríem mai.

Curiosament hi ha una planta, el mirambell (*Kochia scoparia*), que a Mallorca i Menorca rep el nom de *bellveure*. Es diu que és una planta molt ramosa, de flors verdoses molt poc vistoses, pròpia dels llocs secs i sovint salins, utilitzada, un cop seca, per fer escumbres i per fer d'ornament.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

El paper
contra la
cultura
invisible

Quan Ripoll va traslladar la ubicació de la Biblioteca Lambert Mata a l'edifici que fins aleshores acollia l'empresa Matrix, el cost per l'obra pública va multiplicar-se per tota una sèrie de requeriments legals de seguretat que fins llavors no havien sigut necessaris en un edifici ple de maquinària pesada. La burocràcia va encarir el servei per una biblioteca necessària i que d'altra banda s'ha convertit en un dels focus culturals més importants d'un municipi, on per cert la iniciativa privada en aquest àmbit és pràcticament inexistent o fins i tot menys que zero. Com que jo soc un acumulador irreductible de discos, llibres, pel·lícules i còmics fins a l'extrem d'abraçar-me gairebé diàriament amb Diògenes, no entenc com en un espai tan privilegiat es venen part dels llibres i revistes que hi tenen a un preu baixíssim, en lloc d'acumular-los en prestatgeries fins al sostre com en aquelles imatges d'antigues biblioteques infinites. Clar que ja fa temps que els arquitectes i interioristes aposten per espais diàfans, que respirin i amb tanta buidor com la que normalment exhibeix el cervell d'un percentatge molt alt dels humans.

Quan internet començava a fer-se popular al nostre país, un amic em va dir que hi era tot. Li vaig demanar si podia trobar-hi una cançó en concret i no en va ser capaç. No, a internet no hi era tot, i encara no hi és tot. A més de vegades els continguts desapareixen, tal com a molts ens ha passat al servei del correu electrònic, o bé en webs que es fan fonedisses. Això sí, els tentacles de l'economia neoliberal ha fet seva la xarxa i ara és impossible navegar-hi sense trobar icebergs virals i mines publicitàries, no fos cas que la llibertat inicial de l'invent es fes realitat.

Quan la setmana passada vaig posar-me en el paper d'anarquista endreçat, ordenant revistes antigues,

vaig retrobar-me amb la col·lecció de fanzins *El Forat*, que un grup de joves feien a principis de segle a Torelló, i en el qual afortunadament em van convidar a col·laborar. Aquell invent pseudoperiodístic que fomentava el còmic, la literatura, la crítica i sobretot el pensament múltiple es va anar apagant progressivament, tot i trobar acomodament temporal a internet. Però mentre hi hagi gent que no necessita parets blanques sinó enfarfegament i acumulació de pàgines de paper, *El Forat* seguirà existint per poder-lo fullejar i emocionar-me com van aconseguir-ho a la portada del número 16, just en acabar una etapa també com a col·laborador a EL 9 NOU, ara fa vint anys. Aïss, la nostàlgia.

Dimecres 16 d'octubre de 2001
'El Forat' em toca la fibra en el seu número 16

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

BLUR 'Parklife'

SBK Records, 1994

A principis del noranta del segle passat va sorgir, als Estats Units, el sorollós grunge, que posava fi al pop una mica carrincló dels vuitanta. I al cap de poc, va arribar la resposta des d'Anglaterra amb l'anomenat britpot, amb grups com Oasis, Blur, Pulp, Verve, Suede, etc. que es van fer un tip de vendre. Era un estil que et transportava als anys seixanta: Beatles, Kinks, Small Faces, més simple i amb un so més suau que no pas el grunge. Blur, liderat pel cantant Damon Albarn, va ser un dels grans. *Parklife*, amb la portada tan cridanera, és el seu tercer disc i possiblement el millor. Els dos discos anteriors havien triomfat força, però la crítica arrufava el nas. Amb aquest, es van fer d'or i els crítics els van donar la seva benedicció. Comença amb una cançó gairebé de discoteca, molt famosa aleshores, "Girls & Boys", tot seguit l'insistent "Tracy Jacks", després la tràgica "End of Century" i la millor, "Par-

klife", que es va convertir en un himne entre els seus seguidors. I així fins al final. No hi ha temps per avorrir-se, entre altres coses perquè hi apareixen tota mena d'estils però sense oblidar mai la melodia. Albarn sempre deia que el seu ídol era Ray Davies, el líder dels Kinks, i es nota al llarg de tot el disc, sobretot en les lletres, sempre parlant de la vida i els costums britànics, amb afecte però també amb ironia.

NOTES

Un rocker català i un grup mexicà contra la Hispanitat

El rocker català Javier Sólo s'ha aliat amb el grup mexicà Los Daniels per presentar conjuntament *Héroes y Villanos*, una cançó escrita per celebrar els 200 anys de la independència de Mèxic que es va publicar coincidint també amb el dia de la Hispanitat. La peça és un avançament del nou disc de Sólo, que es titularà *Un buzo en América* i que veurà la llum el 2022, i té un marcat to reivindicatiu i demana que es revisi

la historiografia lligada al descobriment d'Amèrica. Sólo, doncs, es pregunta qui van ser els herois i qui els malvats en una peça de rock enèrgic amb una lletra on també s'hi recullen algunes dictadures nascudes a banda i banda de l'Atlàntic. La cançó que Sólo va gravar amb Los Daniels, un

dels grups de rock més coneguts i carismàtics de Mèxic, té un periple curiós. La producció de Carlos Narea es va fer des de Sevilla i es va enregistrar entre Panoramic Studios de Ciutat de Mèxic i Grabaciones Silvestres de Sant Quirze Safaja. Coses de les noves tecnologies i dels temps pandèmics. Sólo és un cantautor barceloní de tall rocker resident a les terres de Ponent amb una trajectòria sempre lligada a l'escena independent que va arrencar el 2005. Pel que fa a Los Daniels, són una banda de rock

formada el 2007 que ha tocat a festivals d'arreu del món i que ha col·laborat amb artistes com Natalia Lafourcade, DLD, Omar Rodríguez, Claudio Valenzuela, Lila Downs o Ely Guerra. Ara, també cal afegir-hi Javier Sólo.

EL TEST Joan Paré

Primer instrument que vas tocar? El piano. **Primer concert en directe?** A la plaça de l'Orfeó de Vic amb Odetualet Quintet quan tenia 14 o 15 anys. **Primer disc que et vas comprar?** Crec que era el *Keeper Of The Seven Keys II* de Helloween. **Quants discos tens?** Diria que uns 25 o 30. **Salva'n tres.** *The Dark Side Of The Moon*, de Pink Floyd; *London Calling*, de The Clash, i *Blood Sugar Sex Magik*, de Red Hot Chili Peppers. **Un concert (com a públic) per recordar.** Snarky Puppy amb la Metropole Orkest al teatre Olympia de París.

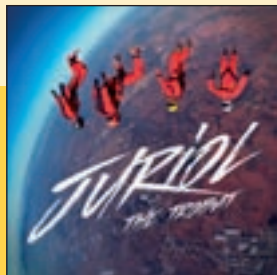
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

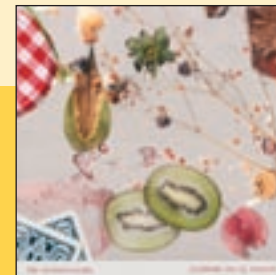
JOAN REIG 'Bagatzem'

A la vall del Francolí dels magatzems n'hi diuen *bagatzems*. I el bateria i cantant Joan Reig, ja que no arriba nou disc d'Els Pets, ha fet un viatge al seu magatzem particular i ha aprofitat el seu bagatge per gravar el seu segon disc en solitari amb 16 peces: vuit poemes i vuit cançons. El so de Reig s'allunya del pop modern dels últims treballs d'Els Pets i s'acosta a la sonoritat que tenien els discos nostrats als anys 60 i 70. I sí, sona tronat però és premeditat i aconsegueix el seu propòsit: fer-nos viatjar en el temps a través d'unes cançons i versos de pell de gallina.

JURIOL 'The trobat'

Juriol és una nova formació de rock pseudoèpic que debuta avui amb l'estrena de *The trobat*. Tot i ser una banda novella, però, els seus músics són gats vells i venen de projectes com Doctor Prats o Tao (el bateria vigatà David González, per exemple, ve d'aquí). La banda, salvant algunes distàncies, recorda força els nord-americans Evanescence, amb una veu femenina al capdavant (Clara Oliveres) reforçada de vegades per una veu masculina (Gerard Cabot). En temps de raps, fusions i traps s'agraeixen les propostes de rock d'alta volada.

ALÉRGICAS AL POLEN 'De sobretaula'

La setmana passada parlàvem del nou disc de Roba Estesa, una banda formada íntegrament per dones que ha tret un excel·lent nou disc gravat i produït per dos vigatans. Doncs avui repetim. De nou Joan Borràs i Ferran Casas han agafat el timó d'un grup format només per noies, Alérgicas al Polen, i han gravat un disc amb set cançons d'aire pop que sonen fresques i enganxoses amb tonalitats força introspectives. Al disc, que es fa curt, hi ha peces en castellà i en català. Per engolir-lo, per cert, no cal ser al·lèrgic a res. No té contraindicacions.

GASTRONOMIA

Eva Remolina/AMIC

Fem panellets

INGREDIENTS

(Per a uns 65 panellets)

- 500 grams d'ametlla molta
- 600 grams de sucre
- 1 ou
- Ratlladura d'una llimona
- 1 patata de 150 grams aproximadament o 30 grams de flocs de patata
- Aigua (en el cas de decantar-nos per fer puré de patata)

PREPARACIÓ

La massa pròpiament dita del massapà pot fer-se el dia anterior, o en el mateix moment, sempre que la deixem reposar una mica un cop feta perquè agafi una mica més de consistència. La podem fer de dues maneres:

Opció 1:

En aigua posarem a bullir una patata d'uns 150g. Un cop bullida, la pelarem, la trinxarem amb l'ajuda d'una forquilla i la deixarem refredar.

Opció 2:

Prepararem un puré de patates. Portarem a ebullició aproximadament uns 200g d'aigua i quan estigui bullint, afegirem els flocs de patata i ho reme-

narem fins a formar un puré. Ho reservarem i ho deixarem refredar, tapant-ho amb un paper film.

Mentrestant en un bol, abocarem l'ametlla, el sucre, la ratlladura de la llimona i la clara d'un ou i ho batrem a poc a poc fins a formar una pasta. Quan el puré o la patata sigui freda, l'afegirem a la mescla i continuarem batent. La massa resultant la deixarem a la nevera tapada d'un dia per a l'altre.

L'endemà, traurem el massapà i el tallarem a trossets iguals, formant boletes amb cadascun d'ells. A continuació, passarem les boles per un ou batut i enganxarem els pinyons.

Els anirem col·locant en la safata del forn i els daurarem durant uns 7 minuts a uns 220 graus encara que dependrà del tipus de forn. Sobretot, és molt important vigilar-los contínuament perquè no es coguin i se'n desmuntin.

S'han de servir freds acompanyats d'un moscatell o vi dolç.

Truc

Es poden deixar en remull els pinyons d'un dia per un altre per facilitar que s'enganxin a la massa.

Varietats

Quan tinguem la massa feta, podem substituir els pinyons per coco ratllat, ametlla a trossets, confitura o xocolata líquida. Segur que seran la delícia dels més menuts. Una altra opció és fer-los de cafè.

Bons vins per a la Castanyada

El moscatell, un vi molt apreciat ja en temps dels grecs, és el vi dolç més característic d'aquestes festes, perquè és ideal per acompanyar les castanyes rostides, els moniatos o els clàssics panellets. Però, a més del moscatell, hi ha un altre tipus de vins molt adequats per maridar en aquesta època, entre els quals trobem els vins blancs sobre madurats o la mistela, que es diferencia del moscatell bàsicament pel fet que conté una major graduació. Aquesta és només una petita selecció d'alguns licors recomanats per a una de les festes més emblemàtiques de la nostra terra:

Sols, de denominació d'origen de l'Empordà i procedent del celler Mas Llunes, aquest vi dolç és perfecte tant per a postres com per a fruita seca. Preu aproximat: 14 euros.

De la mateixa DO que l'anterior, l'**Oliveda Garnatxa**. Un vi elaborat amb garnatxa vermella i blanca, per menys de 7 euros.

Del celler Torres, trobem el **Floralis Moscatell Or**, amb raïms de raïm d'Alexandria, el seu preu ronda els 8 euros.

El **Sinols Criança 2009** va ser el guanyador l'any 2011 del concurs "els millors vins d'Espanya". De la cooperativa Empordà, i de varietat 100% moscatell per tan sols 8 euros.

El Vi del Vent. Un vi naturalment dolç i molt aromàtic, fet amb moscatell de gra menut i de DO Tarragona, per 8 euros.

Riu Rau, una mistela 100% de raïm moscatell, de color caoba fosc i reflexos daurats. De 10 a 15 euros.

Vall de Xaló, criat en barril de roure francès durant quatre mesos, és una mistela de color clar amb preus que oscil·len entre els 5 i els 10 euros.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

LA PARADOXA DEL CAMBRER

En un mercat laboral tan desajustat com l'espanyol, amb el doble de taxa d'atur que la mitjana europea, no és estrany trobar-se amb paradoxes que, en el fons, venen a revelar la gran necessitat de fer més que reformes i retocs de reformes i replantejar el model des de zero. Tot i que no és nou, en les últimes setmanes ha pres cos el lament dels empresaris dels sectors de l'hostaleria i de la construcció que tenen problemes per trobar personal. Falten treballadors en el país amb més atur de la Unió Europea. Certament, una gran paradoxa: tres milions i mig d'aturats, un milió dels quals joves, i no hi ha prou cambrers o paletes.

Els sectors empresarials acostumen a explicar aquesta paradoxa perquè la feina disponible no casa amb la qualificació professional dels treballadors, sovint perquè la formació que es dona als futurs treballadors està distanciada de la realitat laboral. Aquests sectors empresarials no se senten prou escoltats pels que determinen quins perfils formatius s'oferiran. I, efectivament, seria molt saludable que hi hagués interlocució, perquè la formació suposa una despesa notable de recursos pagats entre tots.

Alguna cosa ha funcionat malament durant una pila d'anys perquè l'Estat espanyol estigui a la cua d'Europa en ocupació i en productivitat. Perquè el cas és que ara se senten els laments de restauradors i constructors, però les dificultats per localitzar el perfil adequat per a les feines disponibles és una queixa generalitzada, que també arriba des de la indústria i activitats dels serveis. La patronal Pimec apunta, per exemple, que Espanya és el tercer país per la cua en l'índex europeu que mesura les competències que tenen les persones quan surten del sistema formatiu i les que necessiten les empreses.

El diagnòstic dels empresaris, que són els que més habitualment contracten personal, apunta clarament a una de les patologies del mercat de treball espanyol. L'oferta formativa està dissociada de la demanda laboral. I, a més, si els perfils professionals són inadequats o tenen una qualificació baixa, és més complicat que aquests treballadors

aportin el valor afegit necessari per incrementar la productivitat.

Aquest curs s'ha produït la circumstància que hi va haver un fort increment de la matriculació a estudis de Formació Professional. Els experts consideren aquesta tendència com una situació pròpia d'etapes de crisi quan creix la demanda formativa vinculada directament amb la feina. Alguns milers d'estudiants es van quedar sense plaça. Però en el cas dels sectors ara afectats la demanda va ser baixa: una quarta part dels graus vinculats a l'hosteleria i turisme i una cinquena part dels d'edificació van quedar buits. Queda clar que no són professions *trendy*.

En tot cas, si la formació fos la incògnita de l'equació, hi hauria un camí senzill a emprendre. Més interlocució entre el sistema formatiu i el món empresarial, estudis adequats a la demanda, i fi de la paradoxa. Els candidats estarien formats i els empresaris tindrien coberta la necessitat específica. Però hi ha una pregunta a afegir: estan els empresaris disposats que aquest esforç en recursos públics per la formació i la qualificació del candidat que en resulta es tradueixi en salaris més alts? Vista l'escassa atractivitat que estan tenint les professions, deu haver-hi algun motiu perquè es

descarti de treballar-hi, i també de formar-se.

Si els cambrers, tan sol·licitats, tinguessin condicions laborals dignes, és probable que no hagués passat el que molts experts assenyalen que s'ha produït arran de la pandèmia. Amb la restauració tancada, i els ERTO a l'ordre del dia, molts professionals del sector van buscar altres vies laborals. Els que van deixar-ho, van trobar en altres sectors condicions més avantatjoses de salari i conciliació. Ara, quan el sector torna, afortunadament a una activitat mínimament equiparable a la normalitat, aquells professionals ja no hi són.

Un cas extrem: quan, aquest estiu, els empresaris de la restauració d'Almeria van posar el crit al cel perquè no trobaven cambrers, les respostes més habituals anaven en el sentit que la realitat laboral del sector era una gran quantitat d'hores per un salari baix. "Contractes de quatre hores, treballar-ne 14 i acabar-ne cobrant 8", era una de les rèpliques més habituals.

En el cas de la construcció, perquè el lament de falta de professionals també afecta aquest sector, els joves tenen la percepció que és una feina dura i, sobretot, inestable. Aquesta segona consideració no és gens estranya, vist el que es va veure a finals de la primera dècada d'aquest segle.

Entre els sectors amb falta de professionals sí que n'hi ha de més qualificats i més opcions d'accedir a sous dignes, molt vinculats a les noves tecnologies (programadors, analistes de dades, especialistes en intel·ligència artificial...). La falta de treballadors, en aquest cas i en pura aplicació de la vella llei de l'oferta i la demanda, està incentivant un augment dels salaris.

Tot i que el cas de la Gran Bretanya i les dificultats per trobar transportistes demostra que el mal no és només espanyol, les lliçons d'aquest desajustament entre oferta i demanda laboral demostra que hi ha tres models per canviar: el formatiu, el salarial i un últim que és una esmena a la totalitat. Un model econòmic que depengui menys de cambrers i de paletes, que transporten a 10, 15 anys enrere. Temps passats i no precisament gaire feliços.

INDICADORS

Pessimisme empresarial

Catalunya lidera la reducció anual del preu mitjà de l'habitatge nou i usat a l'Estat espanyol, juntament amb Astúries. El descens és del 0,6% en l'últim any, segons l'empresa especialitzada Sociedad de Tasación. Aquesta reducció es concentra a les comarques de Barcelona i les de Girona, on els registres tendeixen a estabilitzar-se. El preu a l'àrea de Barcelona ha quedat estancat en el primer semestre de 2021.

Impuls exportador

Les exportacions catalanes es van situar en 5.534,4 milions d'euros a l'agost, el 23,2% més que el mateix mes de l'any passat. Les vendes internacionals també superen els volums previs a l'esclat de la pandèmia en el mateix mes. En l'acumulat de l'any, les exportacions han crescut el 25,7% respecte a 2020 i el 6,6% respecte a 2019, segons dades del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

ALEGRIA INTERIOR

Eulàlia Robert, directora de PNL Barcelona

Els sis barrets per pensar

Fa unes setmanes varem parlar sobre el llegat d'Edward de Bono (1933-2021), filòsof i psicòleg maltès, que va escriure llibres com *El pensament lateral - Lateral thinking* (1970) i *Els sis barrets per pensar - Six thinking hats* (1986).

A *El pensament lateral* De Bono proposa, de forma provocativa, adoptar premisses contràries a les de el pensament racional, per desenvolupar, així, la nostra creativitat.

A *Els sis barrets per pensar*, De Bono proposa que per pensar fora de la caixa, adoptem rols diferents, que complementin un procés de pensament creatiu.

Les dues propostes, que De Bono desenvolupa pas a pas en els seus escrits, són estratègies que ens *forcen* a sortir dels nostres pensaments habituals, de la nostra zona de confort mental i ens conviden a trobar formes diferents d'abordar situacions que requereixen innovació, mirades més fresques, solucions diferents, és a dir, que requereixen de nosaltres un abordatge creatiu.

La possible diferència entre una persona creativa i una altra que no ho és tant pot ser per falta d'entrenament i pràctica.

Qui no ha organitzat alguna vegada una festa, o planificat un viatge, o cuinat una nova recepta, o après algun *hobby* o, simplement, canviat la decoració d'un racó de la casa? Qualsevol d'aquestes activitats implica creativitat.

A *Els sis barrets per pensar*, De Bono ens proposa pensar des de diferents rols, assignant a cadascun d'ells un color. D'aquesta manera, els rols pensants ho fan

seguint un ordre, sense interferir un amb l'altre.

El barret blanc és el de la recerca d'informació, és un estat neutre i curiós. Busquem idees sobre el tema que ens interessa: el viatge, la recepta, etc.

El barret vermell és el color assignat a les emocions que sentim en dissenyar aquest projecte, la il·lusió, l'alegria o la incertesa per començar alguna cosa nova.

El barret groc representa el color de l'optimisme és a dir, el que pensa en totes les coses bones i positives que aporta aquest nou projecte a la nostra vida, al nostre entorn o les nostres relacions.

El barret negre representa el pensador crític que ha d'avaluar el que pot fallar en el projecte, ha de funcionar com un pessimista, però no per carregar-se el projecte, sinó per anticipar-nos al que pot anar malament. El crític necessita saber observar, preveure possibles problemes o dificultats, per després cedir les reflexions a la nostra capacitat imaginativa, que li correspon al barret verd. El verd representa la ment somiadora, la ment que inventa, que troba solucions, és la que utilitzem quan fem una tempesta d'idees o *brainstorming*.

Finalment, el barret blau representa la ment planificadora que és capaç de tenir una visió global dels aspectes anteriors i d'integrar-los de manera que el projecte funcioni.

La proposta de separar les funcions de les diferents ments pensants fa que totes aportin algun tipus de reflexió perquè el projecte resulti més viable i tinguem pensats plans B per si alguna cosa falla.

Creativitat per a De Bono implica, per tant, no només imaginació, sinó també flexibilitat, curiositat, capacitat d'observació, capacitat d'organitzar un pla d'accions (encara que sigui senzill), valorar la utilitat de les idees que anem generant i també connectar amb la passió que ens motiva per dur a terme una idea.

I tots coneixem aquests ingredients.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 22-10-2021 al 28-10-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Si amb la parella les coses estaven aturades o us havíeu deixat de parlar per algun motiu, entreu en una etapa més comunicativa. Poses una mica més d'atenció a l'economia.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

El Sol per Casa VII obre un temps d'augment dels contactes. Si no tens parella, pots iniciar una relació estable. Segueix el moviment al sector laboral, amb més opcions.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Mercuri directe pot col·laborar al fet que cerquis nous camins. Si ja t'has cansat de fer cada dia el mateix, ara apostes per la novetat. Xerrades i lectures interessants.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Si necessites algun tipus de teràpia, s'obre un període favorable per trobar el professional més adequat. El Sol a Casa V activa el sector afectiu i pot portar un nou amor.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Si veies el futur amb pessimisme, tornes a sentir esperança i ganes de fer coses. Amb un familiar no us enteneu gaire bé. Acceptar les coses com són serà el millor.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Un tema pendent de solució amb un germà, es pot tornar a posar damunt la taula. Quan abans ho tanquis, podràs descansar. Pots estar més analític i contingut que de costum.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

El Sol transitant per Casa II fa que siguis més conscient del que gastes i això et pot ajudar a implementar un pla d'estalvi. Recuperes l'energia i les ganes de moure't.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Felicitats! El Sol ja és al teu signe i entres al període de recuperar energia i noves il·lusions. L'economia i el sector laboral es comencen a moure i et vas posant al dia.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Pares atenció al teu costat vulnerable, a les emocions. Llences coses que ja no utilitzes i fas lloc per altres de noves. Pots conèixer algú que t'atraurà, però que té parella.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

El Sol a Casa XI impulsa els projectes i facilita més eines per assolir els objectius. El sector de l'amistat rep noves persones i recuperes el tracte amb algú del passat.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Ja pots tornar a organitzar les teves finances, i apostar per alguns projectes que tenies paralitzats. Període amb més viatges i desplaçaments, sobretot per temes laborals.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Retorn d'una amistat que era lluny. Pots conèixer gent interessant amb la qual connectes filosòficament i espiritualment. Però no et creguis tot el que et diguin. Prudència.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

'Titane'

De Julia Ducournau.

La carn metal·litzada

La pel·lícula triomfadora del Festival de Canes arriba als cinemes per posar de manifest, també, el poder de la mirada femenina en el cinema. *Titane* de Julia Ducournau ensenya les seves cartes en els seus prolegòmens amb plans d'un món inconnegut, l'entorn de sota un cotxe format per tubs, cilindres, ferros i, sobretot, l'oli que facilita els engranatges de la maquinària. Després la càmera salta a dins del cotxe amb una nena malcarada que no para de molestar el conductor fins que tenen un accident i, a causa de la trompada, li han de posar una placa de titani en el crani.

Després d'aquest pròleg hi ha un salt en el temps i recuperem a Alexia jove (Agathe Rousselle) com a ballarina eròtica en fires de cotxes. Ara és una noia sense sentiments, ressentida amb el món, transformada en una espècie de *serial killer* que elimina els seus assetjadors. En aquesta primera part trobem una escena dantesca, el coit d'Alexia amb el cotxe amb el qual ella balla i s'hi refrega. La màquina actua com un amant gelós, lubricat amb oli greixós de motor, una escena demencial que podria néixer d'una de les prestacions del cotxe amb vida pròpia *Christine* de Stephen King, adaptat al cinema per John

Carpenter.

En aquest film de terror i de ciència-ficció, la cursa criminal d'Alexia la du, enmig de la fugida, a simular la identitat d'un fill desaparegut d'un oficial de bombers (Vincent Lindon). Aquí comença una nou gir tan imprevisible com psicopàtic sobre l'acceptació i el refús d'un pare envers el fill retornat, un ésser que ha mutat de sexe. Un film demoníac a estones, fins i tot, només recordar totes les escenes luciferines de l'actuació d'urgència dels bombers, així com la presència del mateix protagonista, ésser trastocat també, banyat sovint per una llum rogenca.

El film aborda la qüestió de gènere sense embuts i és capaç de crear escenes torbadores com la d'un univers masculí i testosterònic en ple èxtasi de ball i alcohol dinamitat per la irrupció del fill pròdig, ara ésser transvestit quan es revela la identitat sexual d'Alexia. Ducournau manlleva en tota la seva insània l'univers de la nova carn de David Cronenberg i, especialment, la combustió ignífuga de metall, sexe, fetitxisme, cos i fluids de *Crash*, adaptació d'una novel·la distòpica de J. G. Ballard. *Titane* és un magnífic film d'una radicalitat i transgressió inaudites.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Mal Pelo porta a Vic el seu nou muntatge inspirat en Bach

Mal Pelo. 'Highlands' L'Atlàntida de Vic. Divendres, 22 de gener, 20h.

Després de *Bach, On Golberg Variations/Variations i Inventions, Highlands* és la quarta peça d'un projecte en què la inconfusible Mal Pelo, liderada per Pep Ramis i María Muñoz, ha explorat l'obra de Bach. Amb 16 persones en escena, l'espectacle, estrenat al darrer Temporada Alta, camina, salta i s'esmuny per diverses obres del compositor barroc.

Homenatge al tango a Marata

'Història del tango', amb Orlando di Bello, bandoneó, i Carles Pons, guitarra. Parròquia de Santa Coloma de Marata, les Franqueses. Diumenge 24 d'octubre, 11h.

El Cicle de Concerts a Marata es reprèn aquest diumenge amb un homenatge a Astor Piazzolla en el centenari del seu naixement (1921). Els encarregats de fer-ho seran el duet format pel bandoneonista Orlando di bello, i el guitarrista Carles Pons.

Hamlet omple de metal la Nau B1

Concert de Hamlet. Sala Nau B1, Granollers. Dissabte 23 d'octubre, 22h.

Hamlet, una de les bandes de metal més importants i influents del país, amb més de 30 anys de trajectòria musical i 13 discos publicats, es reinventa i s'embarca en un nou projecte inaudit en la seva carrera, una gira en format acústic on fa un repàs de tots els seus grans èxits..

CINECLUB

'El molí i la creu'

CINECLUB VIC

26 d'octubre de 2021 - 20h - L'Atlàntida

Polònia-Suècia, 2011.

Dir.: Lech Majewski.

Basada en l'obra mestra de Pieter Brueghel el Vell, *El camí del Calvari* (1564), *El molí i la creu* es va estrenar al Festival de Sundance i situa la història de la passió de Crist a Flandes en el període de la dura ocupació espanyola al 1564. El film s'introdueix en la pintura i per mitjà d'efectes digitals dona vida a una dotzena dels 500 personatges que poblen el quadre de Brueghel, les vides dels quals

s'entrellacen enmig d'un paisatge panoràmic poblat per camperols i genets de capes vermelles. El director utilitza una tècnica i ambient que recorden també les pintures del neerlandès Hieronymus Bosch.

Emmarcada en un cicle sobre el 700 aniversari de la mort de Dante, Amics dels Museus d'Osona i Cineclub Vic presenten aquesta obra que ens submergeix, quasi literalment, en l'ambient tardomedieval de la pintura flamenca.

CINEMES

EL BUEN PATRÓN

Espanya 2021. Dir. Fernando León de Aranoa. Amb Javier Bardem, Manolo Soli i Almudena Amor. Comèdia. Blanco, un carismàtic propietari d'una empresa que fabrica balances industrials en una ciutat espanyola de províncies, espera la imminent visita d'una comissió que decidirà el seu destí i l'obtenció d'un premi local a l'Excel·lència Empresarial: tot ha d'estar perfecte per a la visita. Però tot sembla conspirar contra ell. Treballant contra rellotge, Blanco intenta resoldre els problemes dels seus empleats, i per a això creua totes les línies imaginables, i dona lloc a una inesperada i explosiva successió d'esdeveniments d'imprevisibles conseqüències.

HALLOWEEN KILLS

EUA 2021. Dir. David Gordon Green. Amb Jamie Lee Curtis i Judy Greer. Terror. La nit de *Halloween* en la qual Michael Myers torna no ha acabat encara. Minuts després que Laurie Strode, la seva filla Karen i la seva neta Allyson deixin

tancat i cremant a aquest monstre emmascarat, Laurie es dirigeix ràpidament a l'hospital per a tractar les seves ferides, creient que tot ha acabat. Però quan Michael aconsegueix alliberar-se, el seu ritual sagnant continua. Mentre Laurie tracta amb el seu dolor i es prepara per defensar-se, serveix d'inspiració perquè tot Haddonfield s'aixequi contra aquest monstre imparable.

LA CRÓNICA FRANCESA

EUA 2021. Dir. Wes Anderson. Amb Benicio del Toro, Frances McDormand i Jeffrey Wright. Comèdia dramàtica. Una carta d'amor al món del periodisme, ambientada en la redacció d'un periòdic nord-americà en una ciutat francesa fictícia del segle XX, amb tres històries interconnectades entre elles.

LA FAMILIA ADDAMS 2: LA GRAN ESCAPADA

EUA 2021. Dir. Greg Tiernan i Conrad Vernon. Animació. Morticia i Gomez estan angoixats perquè els seus fills estan creixent, se salten els sopars familiars i totalment consumits

pel temps dels crits. Per recuperar el seu vincle, decideixen posar Dimecres, Pugsley, l'oncle Fester i la resta de l'equip a la seva caravana embuixada i sortir a la carretera per a unes últimes i miserables vacances familiars. La seva aventura pels Estats Units els treu del seu hàbitat i els porta a divertides trobades amb el seu icònic cosí, It, així com amb molts personatges nous i excèntrics. Seqüela de la pel·lícula animada de 2019 *La família Addams*.

MEDITERRÁNEO

Espanya 2021. Dir. Marcel Barrena. Amb Dani Rovira, Eduard Fernández i Anna Castillo. Drama. Tardor 2015. Dos socorristes viatgen fins a Lesbos, Grècia, impactats per la fotografia d'un nen ofegat a les aigües del Mediterrani. En arribar descobreixen una realitat colpidora: milers de persones arriben a la seva vida cada dia creuant el mar en precàries embarcacions i fugint de conflictes armats. No obstant això, ningú exerceix feines de rescat. Al costat d'altres membres de l'equip, lluitaran per complir un objectiu i donar suport a persones que el necessiten. Per a tots ells aquest viatge inicial suposarà una odissea que canviarà per sempre les seves vides.

MEDJUGORJE, LA PELÍCULA

Regne Unit 2021. Dir. Jesús García Colomer, Borja Martínez-Echevarría. Documental. L'any 2006, dos periodistes espanyols van ser enviats a investigar un suposat cas d'aparicions marianes en un desconegut llogaret de Bòsnia i Hercegovina. El que suposaven que no donava per a molt més que per a un reportatge fotogràfic va suposar, en canvi, un punt d'inflexió en les seves vides i en el de moltes altres persones que van conèixer en aquell lloc. Ells no van veure la Mare de Déu... però van tornar assegurant que una cosa inexplicable i de gran importància universal succeeix, avui dia, en Medjugorje.

RON DA ERROR

Regne Unit 2021. Dir. Alessandro Carboni i Jean-Philippe Vine. Animació. Ambientada en un món on els robots s'han convertit

en els millors amics dels nens, conta la història de Barney, un nen d'11 anys que descobreix que el seu amic robot no funciona del tot perquè ha estat danyat durant el transport per al seu lliurament.

SUPERNOVA

Regne Unit 2020. Dir. Harry Macqueen. Amb Colin Firth i Satanley Tucci. Drama. Sam i Tusker són parella des de fa 20 anys. Sam és pianista. Tusker és escriptor. Viatgen a través d'Anglaterra amb la seva vella furgoneta i visiten amics, familiars i llocs del seu passat. Des del moment en què a Tusker fa dos anys li van diagnosticar alzheimer en la seva fase primerenca, el temps que passen junts és el més important que tenen.

VENOM 2: HABRÁ MATANZA

EUA 2021. Dir. Andy Serkis. Amb Tom Hardy i Woody Harrelson. Acció. Eddie Brock i el seu simbiot Venom encara estan intentant descobrir com viure junts quan un pres que és al corredor de la mort s'infecta amb un simbiot propi.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Maixabel	-	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-
MANLLEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal de Gràcia	Les dues nits d'ahir	-	-	19.00 (Cicle Gaudí)	-
RIBES DE FRESE		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Amor	-	19.00	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Annette (VOSE)	21.30	-	-	-
	Sin tiempo para morir	-	20.30	19.30	21.15
VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
L'Atlàntida	El molí i la creu (VOSC)	-	-	-	20.00 (Cineclub Vic)
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge		De dilluns a dijous
Sucre	Ron da error	18.35	11.40 (dg.), 13.15, 16.30 i 18.35		17.45
	Ron da error (cat.)	17.40 i 19.45	11.30 (ds.), 12.00 (dg.), 15.15 i 19.45		20.00
	La crónica francesa	20.50 i 22.50	19.05, 21.05 i 23.05		19.35 i 21.35
	La crónica francesa (VOSE)	-	-		21.50

Halloween kills	18.10, 20.15, 22.25 i 23.00	13.15 (dg.), 15.55, 18.10, 20.15, 22.40 i 23.00	17.50, 19.50 i 21.50
Medjugorje, la pel·lícula	18.10	11.30 (dg.), 15.50 i 18.00	17.40
Venom 2: Habrá matanza (3D)	17.15	17.15	-
Venom 2 Habrá matanza	17.55, 20.45 i 22.50	11.25 (ds.), 11.30 (dg.), 15.40, 17.55, 20.45 i 22.50	17.55 i 19.45
El buen patrón	17.50, 20.30 i 22.35	17.50, 20.30 i 22.35	17.40, 19.50 i 21.45
Dos col·legues i la gran bèstia	-	11.25 (dg.)	-
Madres paralelas	22.45	22.45	22.00
La familia Addams 2: la gran (...)	19.05	11.45 (dg.), 13.30 (ds.), 16.15 i 18.15	18.15
Sin tiempo para morir	17.30, 20.00 i 21.45	15.15, 17.30, 20.00 i 21.45	18.00 i 21.20
Mediterráneo	22.50	15.40 i 22.50	22.00
Maixabel	20.35	20.35	19.50
Dune	20.00	20.00	20.30
La Patrulla Canina: la pel·lícula	-	11.50	-
A todo tren: destino Asturias	-	11.20	17.45

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
Esbarjo	Adiós, idiotas	20.00	20.00	19.00	-
	La dimensió desconeguda	-	-	-	21.30 (Capítol sèrie) (Cardoterror XVI)
	Garras humanas	-	-	-	22.00 (Cardoterror XVI)

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	Festa cinema infantil	-	-	12.00	-
	El buen patrón	20.00	17.45	17.15	17.30
	Venom 2: Habrá matanza	22.15	16.00	15.30	21.45
	Maixabel	17.45	22.00	-	19.45
	Mediterráneo	-	20.00	19.30	-

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
Edison	Mediterráneo	19.00 i 21.30	18.00 i 20.30	19.00	-

GRANOLLERS	De divendres a dijous	
Ocine	A todo tren: destino Asturias	16.15
	Venom 2: Habrá matanza	18.00, 20.00 i 22.00
	Venom 2: Habrá matanza (Atmos)	17.30, 19.30 i 21.30 / 16.30, 18.30, 20.30 (dj. VOSE) i 22.30
	La familia Addams 2: la gran (...)	16.00 / 17.00 / 19.30 / 18.45
	Sin tiempo para morir	17.45 i 20.45 / 18.45 i 21.45
	La crónica francesa	16.45 i 21.15 / 20.20
	Ron da error	19.00 / 16.00 i 18.15 / 17.45
	Halloween Kills	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30
	Shang-Chi y la leyenda de (...)	16.30
	Dune	21.45 / 20.00
	Maixabel	22.30
	Supernova	16.00 / 20.45 i 22.30
	El buen patrón	20.00 i 22.15 / 17.45
	Las leyes de la frontera	16.15
	Mediterráneo	16.00
	No respites 2	18.10, 22.30 (de dilluns a dijous) i 22.45 (de divendres a diumenge)
	La Patrulla Canina	16.00
	Madres paralelas	20.00 i 22.15

SANT CELONI		Divendres i dimecres	Dissabte i diumenge
Ocine	La familia Addams 2: la gran (...)	18.30	16.20 i 18.20
	Sin tiempo para morir	20.20	20.15 i 21.45
	El buen patrón	17.50 i 20.10	18.00 i 20.15
	Venom 2: Habrá matanza	18.00, 20.00 i 22.30	16.00, 18.00, 20.00 i 22.30
	Dune	22.00	22.00
	Halloween kills	18.15, 20.30 i 22.45	18.15, 20.30 i 22.45
	Ron da error	17.50 i 20.00	16.00, 17.30 i 19.35
	Madres paralelas	22.00	16.00

